

بازخوانی و بازتاب سخنرانی رییس جمهور
در هفتاد و ششمین اجلاس روسای دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور

سلامت، تدبیر و امید

اسفند ماه ۱۳۹۲

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت، دفتر آموزش و ارتقای سلامت

سلامت، تدبیر و امید

هفتاد و ششمین اجلاس روسای دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور، شنبه، سوم اسفندماه ۱۳۹۲، در دانشگاه علوم پزشکی ایران آغاز به کار کرد. در این اجلاس که با حضور وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی همراه بود، روسای دانشگاه‌های علوم پزشکی سراسر کشور، روسای سازمان‌های تابعه و معاونان و مدیران وزارت بهداشت حضور یافتند و به بحث و تبادل نظر درباره مباحث کلان نظام سلامت پرداختند. اما این اجلاس، در نخستین روزکاری‌اش، میزبان عالی‌ترین مقام اجرایی کشور و شنونده سخنان ایشان نیز بود؛ سخنانی که بلافاصله در سایت‌های خبری و باکونه‌ترین فاصله ممکن در روزنامه‌های سراسر کشورمان «تیترا» شدند و بازتابی گسترده یافتند. آنچه در ادامه خواهید خواند، فزاینده‌ای از همین سخنرانی و شیوه بازتاب آن در سرخط خبرهاست.

بهداشت؛ نقطه عزیمت

«داروهای شیمیایی علاوه بر اینکه درمان می‌کند، بیمار هم می‌کند؛ آثار جانبی هم دارد و باید فکر کنیم چگونه آثار جانبی‌اش را از بین ببریم. بی‌تردید همه ما می‌دانیم که باید کاری کنیم تا پیشگیری کنیم و به درمان نرسیم؛ فلذا گفته‌اند وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛ اولین آن همان بهداشت است. چگونه نیاز پیدا نکنیم که برای درمان خدمت پزشکی؟ چه کار کنیم تا این بدن سالم بماند و بتواند مقاومت کند؟ برای اینکه در زمینه بهداشت فعال شویم، تنها این وزارتخانه قادر نیست چنین بار سنگینی را بردوش بگیرد. بخشی از بهداشت بردوش این وزارتخانه است و بخشی دیگر هم بر عهده نهادها و ارگان‌های دیگر... پس اولین قدم ما بحث بهداشت است و دولت در این زمینه آماده است که تمام تلاش‌اش را به کار بگیرد. باید همه تلاش کنیم که در زمینه بهداشت موفق شویم و اگر نتوانستیم، به سمت درمان حرکت کنیم. البته طبیعی است که هر مقدار هم در زمینه بهداشت تلاش کنیم به درمان نیاز داریم. اما هر مقدار سرمایه‌گذاری در بهداشت بیشتر شود، مسلماً سرمایه‌گذاری در درمان کمتر و جامعه ما سالم‌تر و مشکلات این بخش هم به تدریج کم و کمتر خواهد شد.»

◀ **سایت ریاست جمهوری اسلامی ایران:** ارتقای سطح بهداشت در کشور نیاز به تلاش همگانی دارد

◀ **سایت سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران:** تامین بهداشت به عنوان مقدمه سلامت، تنها وظیفه وزارت بهداشت نیست

سلامت به مثابه اولویت

«به هر حال، تنها بحث بهداشت نیست و باید همه ابزار و وسایلی را که سبب می‌شود یک

انسان سالم به انسان بیمار تبدیل شود، در نظر گرفت. جاده‌های کشور و صنعت اتومبیل هم اگر شایسته نباشد، برای همه دردسر درست می‌کند؛ تصادف و مجروح درست می‌کند. شخصی که فوت می‌کند، مساله‌ای برای خانواده و بازماندگان ایجاد می‌شود و فردی که مجروح می‌شود، به بیمارستان می‌آید و این سرآغازی است برای مشکلاتی که در زمینه درمان به وجود می‌آورد. ما در بخش اول باید تلاش کنیم تا مردم ما نیازمند به درمان نشوند. این بخش اول کار است و برای این بخش دولت آمادگی دارد. اینکه می‌گوییم دولت آمادگی این نیست که منابع لازم در اختیار دولت است اما در عین حال، دولت بهداشت و درمان را جزو اولویتهای خود می‌داند. بودجه سال ۹۳ هم از این حکایت کرده و می‌بینید که دولت توجه ویژه‌ای به بخش سلامت داشته است. اگر زنده ماندیم، در بودجه سال بعد هم خواهید دید. در بحث یارانه هم که قدم دومش آغاز می‌شود، باز هم شما مشاهده خواهید کرد که سلامت جزو اولویتهای این دولت است و خواهد بود.»

وزیر بهداشت از حضور رییس‌جمهور در اجلاس قدرانی کرد

- ◀ خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران (ایرنا): دولت، سلامت را اولویت خود می‌داند
- ◀ روزنامه کائنات: اهتمام دولت به تامین سلامت جامعه
- ◀ روزنامه امتیاز: بهداشت؛ اولویت دولت در سال ۹۳
- ◀ انتخاب: دولت سلامت را اولویت خود می‌داند
- ◀ جام نیوز: دولت سلامت را اولویت خود می‌داند

پزشک یا حکیم؟

«البته شما کار سنگین تری بردوش دارید. شما نمی‌خواهید [صرفاً] یک پزشک را تربیت کنید؛ پزشکی که بیماری را تشخیص دهد و راه علاج او را هم بداند و ارائه کند. ما پزشکی می‌خواهیم که یک قدم بالاتر باشد و مردم هم همین انتظار را دارند. مردم وقتی به پزشک مراجعه می‌کنند، برای آن نیست که فقط آن بیماری خاص را درمان کند. اول از پزشک، روحیه می‌خواهند. نحوه برخورد پزشک با مردم، بسیار مهم است... درمان از همین جا شروع می‌شود، درمان از نسخه شروع نمی‌شود، درمان از برخورد شما آغاز می‌شود... یک جراح وقتی باند را باز می‌کند و خودش پا، دست و زانوی مریض را شستشو دهد، مهم است. ممکن است بگویید اصلاً وقت این کارها نیست. کار زیاد است و متخصص کم داریم. اما اینها خیلی وقت نمی‌برد.

نوع رفتار ما با مردم بسیار مهم است. من از شما خواهش می‌کنم، شما بزرگان و فرهیختگان این کشور هستید و می‌خواهید افرادی را تربیت کنید که سلامت جامعه ما را تضمین کنند. دلم می‌خواهد به شما بگویم به جای پزشک، حکیم تربیت کنیم. همانی که در قدیم می‌گفتند حکیم. ما علاوه بر تشخیص و درمان، حکمت می‌خواهیم.»

🔵 **روزنامه همبستگی:** باید به جای پزشک، حکیم تربیت کنیم

فراط، ممنوع!

«بیمار ممکن است از شما تقاضا داشته باشد و بگوید آقای دکتر عکس و «ام‌آری‌آی» یا «اسکن» برای من بنویسید، ممکن است بخواهد و اصرار کند، شما هم بگویید اگر من ننویسم، می‌رود سراغ پزشکی دیگر. اما واقعاً اگر پزشک تشخیص دهد که لازم نیست، نباید بنویسد. این با اخلاق پزشکی سازگار نیست. بحث مخارج و پول نیست، بحث این است که این پزشک سلامت او را در معرض خطر قرار داده است. شهامت و شجاعت یکی از ویژگی‌های اخلاق پزشکی است، حکیم یعنی همین. حکیم باید به بیمار بگوید که تو به این کار نیاز نداری و این برای تو مضر است و من برای تو نمی‌نویسم و البته به تو اطمینان می‌دهم. امان از این صفحه نسخه که بعضی‌ها فکر می‌کنند باید تا پایین پر شود... شما به من بگویید مصرف داروی ما نسبت به متوسط جهانی چه قدر است؟ آمار به ما می‌گوید دو برابر. چرا؟ ما اگر می‌خواهیم کشورمان را خودکفا و خود اتکا کنیم، راهش این است که در نوشتن نسخه و تجویز دارو به مقدار ضرورت، اکتفا کنیم. پس شما مسئولیت سنگینی به عنوان استاد و روسای دانشگاه‌های علوم پزشکی برای اینکه این جوانان خوب تربیت بشوند بر عهده دارید.»

🔵 **روزنامه قانون:** نسخه پزشکی ورقه امتحان نیست

🔵 **روزنامه جوان:** نسخه بیمار ورقه امتحان نیست که تا پایین پر شود

🔵 **روزنامه مردم سالاری:** نسخه برگه امتحان نیست که تا آخر پر شود

ضرورت اعتدال

«باید کاری کنیم که بیمار ما هر کجا هست، با کوتاه‌ترین سفر درمان شود؛ از روستا تا تهران، پس بخش کجاست؟ خود روستا کجاست؟ شهرستانش و استانش کجاست؟ چرا از روستا مستقیم به تهران منتقل شود؟ بار سفر را برای بیمارانش کوتاه و تعادل و توازن را در کشور برقرار کنیم. باید بهداشت و درمان از روستا آغاز شود و اگر ضرورت بود، به بخش و شهرستان و در موارد نادر و اندکی هم به استان و درصد بسیار کمی هم به تهران. البته شما ممکن است از امکانات پزشکی، بهداشتی و شرایط ما در سراسر کشور با منابعی که در اختیار داریم، بگویید.

البته وزیر شما به اندازه کافی در هیات دولت مرتب با رییس جمهور صحبت می‌کند و دردها و کمبودها را می‌گوید. خوشحالم وزیری داریم که گاهی عصبانیت‌اش خیلی ارزشمند است. البته این وزیر شما هیچ وقت داد نزده اما دادش هم ارزشمند است. آن کسی که برای حل معضل کشور از همه وجودش استفاده می‌کند، ارزشمند است. من خوشحالم وزیری بر سر این وزارتخانه آمده که در آشنا و باشهامت و پیگیر است. مرتب مسائل را با دلسوزی دنبال می‌کند. ما هم ان شاء الله در حد توانمان کمک خواهیم کرد. ان شاء الله در همین اسفندماه قدم‌هایی برمی‌داریم در حدی که دولت توان دارد.»

➤ **روزنامه رسالت:** بیمار باید در کوتاه‌ترین سفر درمان شود

➤ **پایگاه اطلاع‌رسانی شبکه خبر:** بیمار باید در کوتاه‌ترین سفر درمان شود

➤ **خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا):** در اسفندماه امسال به بخش سلامت توجه ویژه‌ای خواهیم داشت

➤ **خبرگزاری کار ایران (ایلنا):** در اسفندماه امسال به بخش سلامت توجه ویژه‌ای خواهد شد

طلب ایرانی، ظرفیت جهانی

«کشور ما از لحاظ پزشکی، ظرفیت، قابلیت و مقبولیت خوبی در میان مردم دارد. مردم ما دنبال این نیستند که اگر بیمار می‌شوند فوری بلیت هواپیما بگیرند. این خیلی مهم است. قبلاً اینطور بود؛ مخصوصاً وقتی نیاز به جراحی سخت داشتند. عمل پیوند که در ایران خیلی کم بود و در دنیا هم کم بود. امروز کسی دنبال بلیت هواپیما نیست... پیشرفت‌ها بسیار قابل ملاحظه است. متخصص این رشته نیستم اما بسیاری از متخصصانی که به ایران سفر کرده‌اند و به کنگره‌ها یا بیمارستان‌ها آمده‌اند، همه‌شان از پزشکی ایران تجلیل و تعریف می‌کنند. هیچ کس اگر چیزی نگوید ما با چشمانمان می‌گوییم، به هر حال بیمار دارد درمان می‌شود. ما خودمان با چشم می‌بینیم که طرف سالم است و زندگی می‌کند. الان در دولت کسی را داریم که سال‌هاست پیوند کلیه داشته و الان فعال است. این‌ها را خودمان می‌بینیم و نیازی نیست کسی بگوید. عیان است و با چشم می‌بینیم. این مقبولیت فقط در داخل کشور نیست؛ در منطقه هم هست و در سطح جهان هم هست. اگر این چنین است، پس ما می‌توانیم بیماران خارجی را هم در بخشی از خدمات درمانی‌مان جذب کنیم؛ یعنی گردشگری سلامت. بخشی از این منابعی که باید تهیه شود، با برنامه‌ریزی تهیه خواهد شد. کشورهای اطراف و منطقه برای ما خیلی مهم است. یک وقتی شیراز برای کشورهای منطقه به عنوان قطب پزشکی بود؛ مخصوصاً در زمینه چشم‌پزشکی. همه می‌گفتند برویم شیراز، باید برگردیم به آن دورانی که همه بگویند ایران. می‌توانیم در مناطق

آزاد فعالیت کنیم و حتی نیازی به چیزی نباشد و به راحتی بیمار بیاید و برود، اما برای همه به راحتی می‌توانیم در مناطق آزاد تجهیزاتی را به وجود بیاوریم که بیمار خارجی نیاز به ویزا نداشته باشد و به راحتی بیاید و برود و او را درمان کنیم. گردشگری سلامت جزو وظایفی است که امروز بر دوش داریم و باید فعالش کنیم.»

◀ **روزنامه جمهوری اسلامی:** ایران باید به قطب درمانی منطقه و جهان مبدل شود

◀ **باشگاه خبرنگاران جوان:** تلاش برای جذب بیماران خارجی

◀ **روزنامه حمایت:** ایران باید به قطب درمانی منطقه و جهان تبدیل شود

◀ **خبرآنلاین:** ایران باید قطب پزشکی منطقه باشد

◀ **ایران دیلی:** ایران باید به قطب درمان تبدیل شود

◀ **ایران اکونومیست:** ایران باید به قطب درمانی منطقه و جهان تبدیل شود

این جامعه بزرگ و فرهیخته

«آقای دکتر هاشمی ما را برد در حال و هوای جبهه، واقعاً در دوران دفاع مقدس، بخش پزشکی و درمان ما خدمات بسیار شایسته‌ای را انجام دادند. چه پزشکان و جراح‌هایی که در این راه شهید شدند و چه آنهایی که هنوز هستند، خیلی ارزشمندند... واقعا پزشکان با شهادت ایستادند. می‌دانستند آنجا گلوله توپ و خمپاره بیمارستان را تهدید می‌کند اما جراحان و پزشکان ما ایستادگی و مقاومت کردند. ما در برابر همه آنها سر فرود می‌آوریم و امروز چقدر پزشکانی دلسوز هستند. پزشکی را می‌شناسم در تهران که جز مخارج روزانه‌اش، کل درآمدش را به فقرا می‌دهد. این خیلی مهم و ارزشمند است. ما افراد بسیار با شخصیتی داریم؛ نرویم دنبال یک فردی که اضافه گرفته و در همه روزنامه‌ها و مجلات راه بیفتیم علیه جامعه شریف بهداشت و درمان کشور که به جامعه‌ای بزرگ، مهم، فرهیخته، خدوم و ایثارگراست، فضا سازی شود. حالا یکی دو نفر تخلف کرده که در همه قشورها و گروه‌ها داریم که از مسیر اخلاق فاصله می‌گیرند. حالا اینکه تقصیر ما یا آنهاست، بحث دیگری است. این جامعه بزرگ و فرهیخته را ببینیم... خیلی از افراد را سراغ داریم که می‌توانند از ایران بروند و درآمد چند برابر داشته باشند، اما مانده‌اند و می‌مانند و این بسیار ارزشمند و مهم است. ما آن ایثار را باز می‌خواهیم، من به آقای دکتر هاشمی گفتم بیمارستان‌هایی را در استان تهران و شهرستان‌ها اختصاص دهیم به اینکه در ساعتی پزشک‌ها داوطلبانه آنجا خدمت کنند. در طول هفته طبق روال کار کنند، اما در هفته نصف روز، یک ساعت یا دو ساعت برای آنجا وقت بگذارد و بگوید این دو ساعت را می‌خواهم مجانی کار کنم. آن روحیه جهادی و صفا را به جامعه برگردانیم. جامعه ما ببیند و بشناسد. ما پزشکان خدوم و ایثارگر و فداکاری داریم که ایثار و تلاش می‌کنند. کمبودها و مشکلات هست و این کمبودها را ما رفع خواهیم کرد.»

- «**خبرآنلاین:** پزشکان نیروهای خادم و فرهیخته هستند
- «**روزنامه عصرایران:** روحیه جهادی در زمینه درمان مهم‌تر از پول است
- «**فارس نیوز:** روحیه جهادی در حوزه درمان مهم‌تر از پول است
- «**افکار نیوز:** روحیه جهادی در زمینه درمان مهم‌تر از پول است
- «**جهان نیوز:** روحیه جهادی در حوزه درمان مهم‌تر از پول است

آینده روشن است

«من نمی‌خواهم چیزی را که صددرصد نیست قول بدهم اما تقریباً برای من روشن است که سال آینده این موقع، وضع سلامت ما به کلی متفاوت خواهد شد. نه اینکه به وضع مطلوب برسیم. خدمات بسیار زیادی در این چند سال انجام شده و تا رسیدن به شرایط مطلوب فاصله داریم اما حتماً چند گام تا سال آینده بر خواهیم داشت. این کار را خواهیم کرد. در زمینه یارانه بعد که در سال آینده آغاز می‌شود، حتماً بخشی از درآمدی که در بخش هدفمندی یارانه‌ها به دست می‌آوریم، به بخش سلامت اختصاص می‌دهیم و حتماً تلاش می‌کنیم سهم مردم در درمان قدم به قدم کاهش پیدا کند. البته ممکن است تا رسیدن به آن نقطه مطلوب چند سال طول بکشد اما قدم‌های اولیه را ان شاء الله و به حول قوه الهی برمی‌داریم. دولت در بخش سلامت مصمم است. شک ندارم مسئولان وزارتخانه، روسای دانشگاه‌ها و استادان و همه آنهایی که دست‌اندرکارند در

روسای دانشگاه‌های

علوم پزشکی در پایان

اجلاس یا صدور بیانیه‌ای از

رییس جمهور قدردانی کردند

بخش خدمات بهداشتی یا درمانی مصمم اند. دست به دست هم می‌دهیم و ان شاء الله این کاروان را به مقصدی می‌رسانیم که مورد رضایت خداوند و مردم عزیز و خوب کشورمان باشد»

- **روزنامه شرق:** سال آینده وضع سلامت ما به کلی متفاوت می‌شود
- **روزنامه همشهری:** سیمای سلامت در سال ۹۳ تغییر می‌کند
- **روزنامه دنیای اقتصاد:** سهم مردم در هزینه درمان قدم به قدم کم می‌شود
- **روزنامه خبر:** تغییر وضع سلامت در سال آینده
- **خبرگزاری مهر:** سهم مردم در هزینه درمان قدم به قدم کم می‌شود
- **روزنامه سیاست روز:** سال آینده وضع سلامت کشور به طور کلی تغییر می‌کند
- **روزنامه آفرینش:** سهم مردم در هزینه درمان قدم به قدم کم می‌شود
- **روزنامه آفتاب یزد:** وضعیت سلامت در سال آینده متفاوت از امروز خواهد بود
- **روزنامه حسابان:** وضعیت سلامت سال آینده متفاوت از امروز خواهد بود
- **روزنامه قدس:** سهم مردم در هزینه درمان قدم به قدم کم می‌شود
- **سایت فرارو:** سهم مردم در هزینه درمان کم می‌شود
- **روزنامه کیهان:** بخشی از درآمد هدفمندی یارانه‌ها را به بخش درمان می‌دهیم
- **روزنامه اطلاعات:** بخشی از درآمد هدفمندی یارانه‌ها را به بخش درمان می‌دهیم
- **روزنامه زمان:** سهم مردم در هزینه درمان قدم به قدم کم می‌شود
- **سایت بارتاب آنلاین:** سهم مردم در هزینه درمان قدم به قدم کم می‌شود
- **روزنامه کار و کارگر:** سهم مردم در هزینه درمان قدم به قدم کم می‌شود

